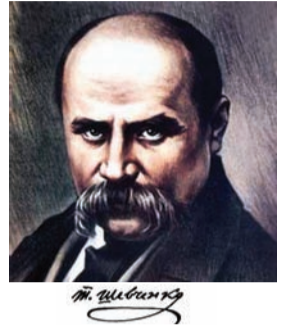

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXV-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 15-16/серпень 2014 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

Петро ПОРОШЕНКО:

«Події останніх місяців стали для нас хоча й не оголошеною, але справжньою війною. Вона, можливо, так і увійде в історію як Вітчизняна війна чотирнадцятого року. Війна проти зовнішньої агресії. За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ. За Незалежність».

У номері:

- *Пішов із життя Віктор Баранов* ➤ стор. 2
- *Виступ Президента України* ➤ стор. 3
- *Рубрика «Наша сучасниця»* ➤ стор. 4
- *З Днем Незалежності України!* ➤ стор. 5
- *«Кобзар» – у прислів'ях і приказках* ➤ стор. 6
- *Весілля по-нашому, по-українськи* ➤ стор. 7
- *Етнофестиваль на березі Дунаю* ➤ стор. 8
- *...Їхав козак за Дунай* ➤ стор. 9
- *Лист до редакції «Вільного слова»* ➤ стор. 10
- *IV-й Фестиваль пісні і молитви* ➤ стор. 11
- *Подвійний сімейний ювілей* ➤ стор. 12
- *Минуле, сучасне, майбутнє* ➤ стор. 13
- *Чому Азію назвали Азією?* ➤ стор. 14
- *Левку Лук'яненку – 86* ➤ стор. 15
- *Про «гуманітарний конвой»* ➤ стор. 16

Пішов із життя голова Спілки письменників України Віктор Баранов

Після тривалої важкої хвороби 30 липня помер відомий український письменник, перекладач, літературний критик і публіцист, голова Національної спілки письменників України Віктор Баранов.

Протягом 28 років Віктор Баранов виконував працю секретаря Національної спілки письменників України. 19 листопада 2011 року його обрано головою НСПУ. Він був також головним редактором літературного журналу «Київ» та віце-президентом Товариства «Україна-Румунія».

Віктор Баранов – лауреат мистецької премії «Київ» у галузі художньої літератури ім. Євгена Плужника, премії ім. О. Гірника, Міжнародних літературних премій «Тріумф» та «Сад божественних пісень» ім. Г. Сковороди (2007), літературно-мистецької премії ім. М. Коцюбинського.

Письменник – автор багатьох поетичних збірок, прозових творів: «Переступаючи поріг» (1985), «Смуга біла, смуга чорна», збірки гумористичних творів і літературних пародій «Вічний двигун» (1980), сатиричного роману «Презент», романів «Притула», «Смерть по-білому» (Міжнародна літературна премія

імені Миколи Гоголя, 2007), «Не вір, не бійся, не проси», численних перекладів, літературно-критичних, публіцистичних та мистецтвознавчих публікацій.

Віктор Баранов був щирим другом румунської літератури, з якої перекладав поезію і прозу, та українських письменників Румунії – членів Національної спілки письменників України. І досі про нього в моїй хаті нагадують його книжки та подаровані ним українські тарілки на стінах.

Хай з Богом спочиває наш друг Віктор Баранов! Хай буде йому земля легкою!

Іван КОВАЧ,
член НСП України

ТОЧКА ЗОРУ ТЕЛЕГЛЯДАЧА

Хоч ми й буковинці, я з дружиною, але належимо до тих, котрі кожного тижня у четвер нетерпеливо чекають побачити по каналу TVR 3 чергову передачу «ВСІ РАЗОМ» («ТОȚI ÎMPREUNĂ»), реалізовану-здійснену Клузьким обласним центром телебачення. Передача складається з трьох частин: для угорців, українців, євреїв. Ініціатива цього телецентру робити щотижнево таку передачу похвальна, будучи прикладом для інших центрів телебачення з тих областей, де проживають українці та інші нацменшини.

Напевно, що так, як ми, так і інші телеглядачі, дуже раді, що є можливість тижнево побачити програми про українців із Трансільванії, а головне з Мараморощини, почути нашу мову і пісні. Програми, звичайно, різноманітні і цікаві, але буває і таке, на що хочу зокрема звернути увагу.

Нещодавно, 7-го серпня ц.р., була передача про відомого українського письменника Нечуя-Левицького, нагода, з якої був представлений і уривок із п'єси «Кайдашева сім'я» за його однойменною повістю. Все було цікаве, але не все... в порядку щодо імені письменника. Може, й інші глядачі, читачі цих рядків, зипримітили, що ім'я Нечуй-Левицький було написано порумунськи «Neciu-Levitkyi», а то в одному місці навіть «Neciuiu». Не знаю, від кого це залежить, хто займається, перевіряє в Клузі правильне написання українських слів, а головне імен, але так, як сталося в цьому випадку, є непростимою помилкою. На жаль, це вже повторилося вдруге, бо про Нечуя-Левицького була та ж сама передача і 22-го травня ц.р. І тоді так само було написано «Neciu» і «Neciuiu», а це говорить про те, що ніхто не звернув на це увагу і не зробив нічого для того, щоб виправити цю помилку. Таке ставлення можна зрозуміти і пояснити по-різному, включно і так, як пише пан Василь Арделян в своїй статті «Чудово бути скромним, та не слід бути байдужим» («Вільне слово» №13-14/ липень 2014): «А при передачах TV, приділених для нас, українців, нерідко говорять румунською мовою, бо відповідальні особи дозволили працювати при цих передачах і деяким ведучим, що не знають літературну мову, не знають читати і писати українською мовою, говорять якимось «сюржилом», а з передач повинна б литися найдосконаліша літературна мова. Невже нам це байдуже?

Знову повторюємо оте наше: яось то буде!».

Невже ж і в згаданому вище випадку справа полягає в байдужості?

Якщо вже про це пішла мова, то хочу висловити свою думку про цю передачу українською (не завжди) мовою каналу TV3. Вона передається тижнево, глядачі бажають побачити в ній новини про життя і культуру, про різні події і діяльність українців, багато з них проведених завдяки старанню СУР.

Все ж таки, бувають випадки, коли ті ж самі передачі передаються повторно по 2-3 рази. Правда, що передачі цікаві і, може, мається на увазі те, що є глядачі, котрі не мали нагоду їх побачити, або хотіли б побачити ще раз. Може, це пояснюється і тим, що у Клузьким центрі TV немає завжди приготовлених нових, актуальних тем.

Однак, навіть якщо передачі і влучні, цікаві, всеодно, не рекомандовано повторювати їх більше разів.

Я цілковито згідний з тим, що написав пан Василь Арделян у згаданій статті.

Відносно цієї Клузької телепередачі, думаю, що початкові в ній сцени вже застарілі, що потрібно їх змодернізувати згідно з актуальним, сучасним життям українців у Трансільванії, головне в Мараморощині, із їх культурною діяльністю, сучасними, модерними заняттями тощо, бо все це відрізняє сучасність від того, що показано на початку передачі. Правда, що деякі звичаї і обряди є й актуальними, але, наприклад, таке зображення ковальського ремесла у кузні не можна вважати характерним. Представлення згаданих сцен на початку передачі може спричинитись і до того, що чужі глядачі, незнайомлені з нинішнім життям українців, можуть зробити собі помилкове, одностороннє поняття про їх життя, рівень культури, заняття.

Не треба забувати і про мову представників передач, бо, хоч місцевий українсько-марамороський діалект має свою чарівність, все ж таки потрібно, щоб хоч по телебаченню всі чули і навчались правильної, літературної мови – а це становить також одну з важливих цілей передачі. Можна згадати і те, що хоч є дуже багато гарних українських пісень, все ж таки, у певних частинах передачі використовуються чужі мелодії та пісні, які не характерні українцям.

Треба мати на увазі і пам'ятати, що на цю передачу дивляться не тільки українці з Румунії, а то, напевно, і закордонні. Отож, не можна бути байдужими, як представлені румунські українці, їхня мова, життя і заняття.

Пишучи ці рядки, не маю наміру когось обговорювати або обвинувачувати. А роблю це тільки заради поліпшення і піднесення культурно-артистичного рівня цієї, як і всіх наших телепередач. Це тільки особиста думка і моя точка зору, але, може, і думка інших телеглядачів, які поділяли б мої роздуми.

Ярема ОНИЩУК

Виступ Президента на параді на честь 23-ї річниці Незалежності України

“Я єсть народ, якого Правди сила ніким звойована ще не була.

Яка біда мене, яка чума косила! - а сила знову розцвіла”

Ці слова – проникливі, аж мороз шкірою. Із душі та серця великого поета Тичини вони вирвалися 71 рік тому. Під час іншої, ще тієї війни. Та вони такі злободенні, ніби сказані прямо сьогодні...

Шановні солдати і матроси!

Сержанти і старшини, офіцери, генерали і адмірали, ветерани!

Бійці добровольчих батальйонів та волонтери!

Воїни зведеного підрозділу учасників антитерористичної операції!

Дорогі співвітчизники!

Високоповажні закордонні гості!

Події останніх місяців стали для нас хоча й не оголошеною, але справжньою війною.

Вона, можливо, так і увійде в історію як Вітчизняна війна чотирнадцятого року. Війна проти зовнішньої агресії. За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ. За Незалежність.

“Вітчизняна” вона тому, що на захист Батьківщини піднялися всі – від малого до старого. Боротьба за перемогу стала всенародним рухом, справою всіх і кожного.

Переконаний: битва за Україну, за Незалежність завершиться для нас успішно - завдяки загальнонаціональній солідарності, помноженій на мужність та героїзм наших воїнів.

За останні шість місяців у важких виснажливих боях народилося нове українське військо. Воно сильне не лише зброєю та хистом, але й потужним патріотичним духом. Словосполучення “захисник Вітчизни” перестало бути абстрактним ритуальним висловом. Воно наповнилося конкретним змістом.

В багатому на подвиги літописі українського воїнства безліч битв і дат, гідних стати Днем захисника Вітчизни. Я наголошую, Україна більше ніколи не відзначатиме це свято за військово-історичним календарем сусідньої країни. Ми будемо шанувати захисників своєї Батьківщини, а не чужої!

Мужність та героїзм, відвагу та самопожертву, відчайдушність та бойове братерство наші воїни демонструють кожного дня, кожної години, кожної миті.

Наші Збройні Сили, Національна гвардія, прикордонна служба, добровольчі батальйони заслужено успадкували військовою славу давньоукраїнських князівських дружин і Війська Запорозького, українських січових стрільців і вояків Української Повстанської Армії, армії Української Народної Республіки і українців, які під час Другої світової війни захищали Україну в лавах Червоної Армії.

Правду про звитягу учасників антитерористичної операції золотими літерами

закарбують в українську військову історію.

Дякуючи всьому воїнству за вірність Присязі, за служіння Україні, за жертвний її захист, хотів би низько вклонитися кожній українській жінці.

Бабусі чи мамі.

Доньці чи дружині.

Сестрі чи подрузі.

Кожній, хто втратив чоловіка чи сина, онука чи брата. І всім тим, хто з вірою в перемогу чекає на повернення свого рідного, найкращого, коханого.

Окрема подяка – активістам волонтерського руху. Особливо важливою ваша допомога була в перші тижні агресії, коли ми отримали в спадок державу без армії, без міліції, без спецслужб, без зброї.

Наш ворог довго й наполегливо тренувався, щоб напасти на Україну. А от ми тоді не були готові до такого підступного віроломства. Двічі за сто років українська політична еліта в приступі пацифістських

початку. Століття Першої світової відзначили менше місяця тому. Третю ж - неможливо допустити.

Війна взагалі не наша ініціатива. Вона нав'язана нам ззовні. Наш вибір – мир, здійснення мирного плану для Донбасу, який я розробив і запропонував ще в червні.

Кроки до миру не можуть, втім, бути односторонніми. Вони не мають відбуватися за рахунок суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України.

Вітчизняна дипломатія робить все можливе і навіть неможливе, щоб знайти політичний спосіб врегулювання.

І ще. Україна дуже цінує підтримку з боку тих, хто продемонстрував, що насправді є нашими друзями і партнерами – країн Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, інших держав. Друзі, з нами – весь світ, від Канади до Австралії, від Швеції до Японії.

Ми довели спроможність захищати нашу Державу. Очевидно, що в зримій історичній перспективі над Україною постійно, на жаль, буде військова загроза. З цим не лише треба навчитися жити. До захисту Незалежності треба постійно бути готовими.

Вже до кінця цього року буде виділено мільярди гривень на оновлення озброєння та військової техніки. Зараз перед вами з Хрещатика прямо в зону АТО прослідує колона нової, щойно закупленої, або випущеної, або відремонтованої техніки. Згідно плану на п'ятнадцятий-сім-

надцятий роки, на переозброєння та оновлення військової техніки заплановано виділити понад 40 мільярдів гривень. Це дозволить модернізувати, закупити нові та поставити у війська літаки, вертольоти, бойові кораблі та катери.

І це лише скромний початок. Ми повинні, обов'язково повинні постійно зміцнювати нашу армію. Бо хто шкодує грошей на своє військо, буде годувати чуже.

Тільки ціною колосальних надзусиль всього народу зможемо захистити Незалежність, життя і безпеку кожного, наше право вільно жити на своїй українській землі.

Понад двадцять років приживалося наше синьо-жовте свято Незалежності - і тепер насправді стало всенародним святом. Ще ніколи за 23 роки цей день не був таким величним, як сьогодні. Ще ніколи люди не відзначали його так щиро, як тепер, з українським прапором в кожному віконці, на кожному балконі. І це незважаючи на важкі часи, які переживає країна.

За урочистістю та піднесенням свято Незалежності для нас, немов Різдво. Бо це і є народження нової країни - України.

З Днем Незалежності вас, друзі!

Слава Збройним Силам України!

Слава українському народу!

Слава героям!

Україні – слава!

ілюзій недооцінила важливість зміцнення обороноздатності. У сімнадцятому-двадцятому роках минулого століття нехтування військовою загрозою обернулося агресією зі Сходу та втратою Україною незалежності.

На межі минулого та теперішнього століть ми знову наступили на ті ж граблі. Ще раз повірили, що нібито світ став вегетаріанським. І навіть добровільно позбулися ядерної зброї. А війна повторно прийшла з тієї сторони горизонту, з якої її, за звичкою, не чекали.

Чи не вчили нас ще давньоримські мудреці:

“Si vis pacem, para bellum” –

Хочеш миру – готуйся до війни.

Знищення терористами малайзійського літака. Вбивство ними ж почесного консула Литви. Поява міжнародних найманців на службі в терористів – все це зайвий раз свідчить, що агресія проти України вийшла за межі двосторонніх відносин. Вона руйнує основи світового порядку. Гвалтує міжнародне право. Ставить під загрозу європейську та глобальну безпеку.

Прямо у центрі Європи, у XXI столітті зроблено зухвалу спробу без оголошення війни перейти кордони суверенної країни. Світ неначе повернувся в тридцять роки минулого століття, в переддень Другої світової війни. За тиждень, до речі, виповнюється 75 років від моменту її

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитись і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує і терпить, якщо потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

НАРЦИСА ГРЕЧЕНЮК

Пані Нарциса народилася у гарному гуцульському селі Вишавська Долина, Мараморощина. Восьмирічку закінчила у рідному селі, після чого поступила до ліцею ім. Драгоша Воде – до української секції у місті Сігеті. Після закінчення ліцею навчалася у місті Львові в Україні. Почала працювати вихователькою. Через кілька років продовжила навчання, закінчивши Психологічно-педагогічний факультет Університету ім. Бабеша Бойоя м. Клуж Напока.

Продовжує працювати вихователькою у тому самому селі, хоча й переселилася жити до Великого Бичкова.

Успішно пройшла всі три іспити: дефінітивату, II-го та I-го ступенів.

Пані Греченюк – голова методичної комісії дошкільного відділу. Бере активну участь у різній педагогічно-виховній діяльності:

- Повітовому конкурсі «Від садика – до школи» – Сігет, 2005 р.; Сігет 2007 р.
- Міжнародному симпозиумі «Т.Г.

Шевченко в Румунії» – Сігет, 2008 р.

- Повітовому конкурсі «Знаємо правила руху» – Сігет – 2009 р.
- Повітовому конкурсі «Душа дитини в світлі Воскресіння» – Сігет.
- «Міжнародний день рідної мови» – 2012 р.
- «Міжнародна україномовна школа для середньої освіти діаспори» – Львів, 2012 р.
- Освітні діалоги та українознавчі студії», Київський Університет ім. Бориса

Грінченка.

– «Українські дітки у світі читають Кобзаря» – Міжнародна акція – В. Кличка – 2013 р.

– «Участь у «Міжкультурному повітовому благодійному проекті» – «Прийми нас до хати, газдо» (колядування).

– Організувала дитячий конкурс української поезії «Наша мова-калінова» – 2012 р.

– Із малими вихованцями брала участь у «Міжнародному конкурсі танцю для меншин», який відбувся у місті Бая-Маре. Вони завоювали I місце – 2014 р.

Пані вихователька приділяє багато часу для виготовлення наочного матеріалу, необхідного для щоденної діяльності, вивчення нових віршів і танців.

Вона дбайлива дружина та любляча мати. Разом із мужем добре виховала своїх близнят Олександру-Нарцису та Олександра-Івана, які є студентами і якими гордиться.

А ще вона є доброю господинею. В її коморі полиці повні слоївків із компотами, джемами, закусками, помідорами, огірками.

А все це із їхнього власного города.

Бажаю їй міцного здоров'я, материнської радості і дальших успіхів у праці.

А всій сім'ї – щастя, добробуту, сімейного тепла та ласки Господньої.

Марія ЧУБІКА

Відзначення Дня Незалежності у м. Бухарест

22 серпня 2014 р. з нагоди відзначення головного державного свята України - Дня Незалежності в приміщенні Культурно-інформаційного центру у складі Посольства України в Румунії відбувся урочистий захід за участі представників Союзу українців Румунії, громадян України, які тимчасово або постійно перебувають на території Румунії, співробітників Посольства та громадських кіл Румунії.

Урочистий захід розпочався з виступу Посла України в Румунії Теофіла Бауера, який підкреслив важливість участі української громади Румунії у цьому заході, а також висловив подяку керівництву Союзу

українців Румунії за відчутне сприяння формування в Румунії позитивного іміджу України як миролюбної держави за умов анексії Російською Федерацією АР Крим та підтримки Росією терористів на Сході України. Він також подякував румунській стороні за послідовну підтримку позиції України в нинішній складній для неї період.

Перший заступник Союзу українців Румунії, головний редактор румуномовної газети Союзу "Кур'єрул українця" Іван Робчук в своєму виступі окремо зупинився на значенні святкування українськими громадами за кордоном, як Дня Державного прапора так і Дня Незалежності.

Голова Бухарестської філії СУРу Ярослава Колотило відзначила відзначення святкування згаданих вище державних свят для українців Румунії, багато представників яких віддали своє життя за свободу і незалежність України.

Головний редактор журналу "Наш голос" у своєму виступі привернула увагу до того, що завдяки натхненню учасників Антитерористичної операції на Сході України синьожовті кольори українського прапора стали відомі в усьому світі, наводячи як приклад, встановлення українського прапора на одному з висотних будинків в м. Москва.

Письменник, головний редактор журналу

СУРу "Дзвоник" Микола Корсюк, розкрив глибинний історичний зв'язок між кольорами українського прапора з тривалою боротьбою за свою Незалежність.

Друзі, щиро вітаємо з Днем Державного Прапора!

Сьогодні, в м. Бухарест, в Посольстві України в Румунії було проведено урочисту церемонію підняття Державного Прапора з нагоди Дня Державного Прапора України.

Слава Україні!

Від Посольства України в Румунії

Психологічні погляди Тараса Шевченка

В багатій ідейній спадщині великого нашого національного українського поета, широта і вільність його асоціативного мислення є невід'ємною частиною його поетичної та художньої творчості. Вона охоплює різноманітні сторони соціального життя – літератури, естетики, філософії, педагогіки, але важливе місце займають і його психологічні погляди. Інтерес Тараса Шевченка до психологічних питань витікав, перш за все, з розуміння завдань поезії та мистецтва відображати правдиво дійсність людини, її переживань і поступків. Щоб успішно рішати ці завдання, поет, художник, митець повинні добре знати людину та її психіку.

Тарас Шевченко не написав спеціальних праць по психології, зате він мав цілу систему поглядів щодо психічного життя людини, систему, яка була тісно пов'язана з його творчим поетичним та мистецьким світоглядом. Слід уточнити, що Тарас Шевченко закінчив навчання в Петербурзькій Академії Мистецтв у 1844-ому році, коли йому виповнилось вже тридцять... Академія Мистецтв учила не тільки багатогранного художницького професіоналізму, а і давала ґрунтовну класичну освіту. Надзвичайно обдарований, наш Кобзар з раннього сирітського дитинства мав нестримну жагу до знань, гостре прагнення до прекрасного. Хто зна, як прийшла б до нього висока культурність, як склалися б його смаки, але, читаючи його Щоденник, дивуєшся, який високий рівень його духовних потреб.

Петербурзьке середовище Шевченка розмовляло переважно російською мовою, і сам він писав, як відомо, свій Щоденник поросійськи. Серед друзів були і росіяни, і поляки, і німці. Було і українське земляцтво в Петербурзі, душу якого становив дід Євгена Гребінки. Там Шевченко познайвився з багатьма діячами українського письменства, спеціально цікавився психологічними проблемами та обговорював їх зі своїми близькими друзями.

Розглядаючи окремі форми виявлення психічного життя людини, поет багато уваги приділяв питанням психології пізнання. Виступаючи проти агностицизму та скептицизму, Тарас Шевченко глибоко вірив у силу людського розуму. Він був переконаний про необмежені можливості пізнання людиною зовнішнього світу, підкреслюючи необхідність зв'язку пізнання із життям. «Научное познание, – писав Тарас Шевченко в Щоденнику, – должно быть связано с практической жизнью. Опыт есть лучший наш учитель». Тарас Шевченко наголошував на активності мислення людини, підкреслюючи нерозривний зв'язок мислення з практичною діяльністю. Як у теоритичній, так і в практичній діяльності людини, велике значення має уява; роль уяви особливо виявляється в творчій діяльності. Далі Шевченко в Щоденнику зазначав: «Люди лишенные силы воображения не знают совершеннейшего, величайшего счастья на земле, они рабы лишенные свободы, и ничего больше». А далі пише: «Однако воображение плодотворно и необходимо только тогда, когда оно твердо стоит на почве реальной действительности».

Пізнання правди, – підкреслює Тарас Шевченко, – потребує участі не тільки розуму, уяви, а і глибоких почуттів. Мислительна діяльність емоційно переживається людиною тільки тоді, коли вона занята виявленням правди: «Важное значение в искании истины имеет чувство сомнения, критическое отношение к получаемым результатам, побуждающее проверять предположения, доводит мыслительную работу до конца», – підкреслював поет у своєму Щоденнику. Особливу увагу надавав почуттям в житті людей, в їх відносинах; в пізнавальній та практичній діяльності багатство почуттів є необхідною рисою високого всебічного розвитку людини.

(Далі буде)

Унів. проф. Михайло КРАМАР,
Доктор психологічних наук

«КОБЗАР» У ПРИСЛІВ'ЯХ ТА ПРИКАЗКАХ

Екскурсія по Дніпру, а особливо до могили нашого Тараса та Шевченківського національного заповідника у Каневі залишилася назавжди у пам'яті, і тепер, коли святкуємо двохсотріччя від народження генія великого нашого українського народу, спонукала мене написати цю статтю про творчість Тараса Шевченка, про Його «Кобзаря», книжку, яка для нас, українців, є другою Біблією. Екскурсія до Канева – це найприємніша подія мого життя, яка сталася влітку 2001 року, коли 17 учителів українців з Румунії були учасниками міжнародного симпозиуму учителів діаспори, разом із учителями української мови та літератури із Придністров'я, працівниками радіотелебачення, журналістами, керівниками мовних організацій із Білорусі, Литви, Естонії, а також із Москви. Семінар, готель, українські страви, екскурсії та інші заходи були на кошти Товариства «Україна-Світ» і по сьогодні очоленого видатним поетом Іваном Драчем. Тоді ми познайомилися із пані Кендзерою, котра і сьогодні є членом Світового координаційного комітету і недавно була в Сучаві на Симпозиумі, присвяченому 200 річчю з дня народження Тараса Шевченка. Перебування в Україні всіх учасників семінару було великим шансом зустрітись у Каневі із генієм українського народу. Послухали Його «Заповіт» і, як ніколи, відчували велику

відповідальність за майбутні покоління української молоді... Ми багато чого переосмислили, бо тут справді відчуваєш себе українцем. І для нас, українців Румунії, ця земля повинна бути святою. Я навіть у мріях не сподівався, що колись поклонюся могилі Тараса Шевченка на Канівських горах.

Минулого року, на кошти СУР, мав можливість побути вдруге на могилі нашого Шевченка, але відмовився і запросив організатора, пана інж. Болислава Петрашука, голову СУР – філія Сучава, щоб мій учень Павло Костіль був включений до колективу екскурсіоністів, і так і сталося.

Настала та свята година, коли ми, українці з Румунії, поклали квіти на могилу поета. Нам всім здавалося, що звучить Тарасове запитання: «А чи гідні ви називатися українцями?».

Для себе я зрозумів одну просту істину: кожен, кому не байдужа доля наших українців, головні в ці гіркі дні, нехай поїде на Канівські гори та вклониться геніальному співцеві народної правди і свободи.

Ніколи не забуду, як, повертаючись модерним мініпароплавом по Дніпру до Києва, покійний професор Юрій Лукан, член Спілки письменників Румунії і Національної Спілки письменників України, в той час голова Сучавської філії СУР, сказав мені: «Відвідав Тараса у Каневі! Можу сказати, що я вже справжній українець!».

В Шевченківському національному заповіднику є куток, присвячений «Кобзареві» у прислів'ях і приказках.

«Кобзар» Тараса Шевченка одні вважають Біблією українського народу, інші – енциклопедією народного життя. Про Шевченка і Біблію дуже гарно писала в своїй книзі «Шевченко на тлі його доби» покійна Магдалина Ласло-Куцук, колишній унів. професор. Також покійна писала і в наших українських часописах Румунії, доказуючи, що в творчості Шевченка домінують біблійні мотиви.

Не випадково велика частина народної творчості пов'язана з Шевченком і його творами. Значну групу становлять прислів'я та приказки про настільну книгу народу – «Кобзар». В них розкриваються основні ідеї цієї книги, визначається вплив на духовний світ українського народу, подано щирі і безпосередні народні оцінки.

У Каневі музеографи нам пояснили, що при підготовці даної розвідки були використані матеріали рукописних фондів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології, друковані видання шанувальників Черкащини. Всі ці матеріали зберігаються в Шевченківському національному заповіднику, а серед них і прислів'я та приказки, зібрані в регіоні Середнього Придністров'я.

(Далі буде)

Юрій ЧИГА

Особистості

Горджусь, що я – українка

(До Дня Незалежності України)

(Продовження з попереднього числа)

Мені це приємно. А ще горджусь тим, що третього листопада 1918 року він був учасником Буковинського віча в Чернівцях.

Народилася я в 1934 році 14 серпня, коли на Буковині була вже румунська влада. Цей день особливо пам'ятний, бо в церковному календарі зазначається як день Хрещення України. Тому змалку знала, що я українка і до сьогодні цим надзвичайно горджусь.

Ніколи не забути мені дні, коли вечорами батько із схованки приносив у хату «Кобзар» Тараса Шевченка, а мати заслонювала вікна товстими зимовими хустками, щоб ніхто не міг побачити, бо то було великою заборобою і могли суворо покарати. В такій обстановці при свічці слухали всі полум'яне слово Тараса, який прагнув добра для народу, боровся за його визволення із поміщицького рабства. Тому з дитячих років я поставила собі за мету також бути

на сторожі добра для людей, всіляко допомагати їм у житті.

– Одарко Василівно, як Ви на той час думали присвятити себе для народу?

– Я довго думала, мучилася, як це зробити. Вирішила піти навчатися до Чернівецького медичного інституту: «Ось тут проявлю себе!» - майнуло в голові. Так воно і сталося.

Навчалася в медичному закладі непогано. На лекції ходила у вишитій

українським візерунком кофті, спілкувалася з однокурсниками українською мовою. За це на мене пізніше почали дивитися скося, мовляв, дивись, яка патріотка-націоналістка. Однак я не звертала уваги на приховані докори. Ще більше гордилася, що ношу сорочку з українським орнаментом.

Раніше, за радянських часів, не можна було вінчатися в церкві. Коли виходила заміж, виникла проблема. Священик дізнався, що мій суджений (наречений) – учитель, а я навчаюся в медінституті і відмовився давати нам шлюб у церкві. Але ми все ж зуміли обвінчатися за християнським давнім звичаєм. То була найщасливіша мить у нашому житті, яку і по сьогодні згадуємо...

(Далі буде)

Йосип ПАЛАТИНСЬКИЙ,
член Української Асоціації
письменників Західного регіону,
Національної спілки
журналістів України,
м. Кіцмань, Чернівецька обл.

**Панові Штефану Бучуті – голові
Союзу українців Румунії**

ШАНОВНИЙ ПАНЕ БУЧУТА,

Дякую цим хляком за інтерес, проявлений вами і організацією, якою керуєте, щодо становища в Україні. Стосовно аспектів, на які ви звернули увагу в листі Н-р 428 з 8 липня 2014 р., переданому Прем'єр-міністру Румунії панові Віктору Понті, повідомляю вас, що весь політичний клас Румунії бажав подати переконливий сигнал про те, що дуже швидка ратифікація Угоди про асоціацію Україна-Євросоюз є доказом дружби між двома народами та виразного зобов'язання нашої країни на вільно обраному європейському шляху України.

Нарешті, включно Європейський Союз проходить через історичний момент – зробити суттєвий крок до східного стабільнішого, благополучнішого і демократичнішого сусідства, ґрунтованого на поважанні європейських цінностей, принципів і стандартів.

Докладаємо зусилля в напрямку заохочування інших держав – членів Європейського Союзу якнайшвидше завершувати процес ратифікації національного рівня для переходу до наступного етапу – швидкої і певної імплементації елементів, передбачених в Угоді про асоціацію, в тому числі її складової про вільну торгівлю.

Імплементація підписаних Угод відкриває нову логіку відносин з Європейським Союзом, ґрунтовану на сучасних контрактних рамках, які перебирають суттєві компоненти комунітарного акісу та які ґрунтуються на двох суттєвих елементах: на політичній асоціації та інтеграції в єдиний європейський ринок.

В якості держави члена, розташованої на східному кордоні Союзу, Румунія активно проводила таку ціль і лишається сильно втягнутою в напрямок вписання України на неповоротну європейську траєкторію.

Румунія продовжуватиме підтримувати Київську владу з метою реалізації широкого процесу законодавчих, інституційних та економічних реформ, необхідного просуванню європейським шляхом.

Незмінна позиція Румунії в діалозі європейського рівня, як і по відношенню до Київської влади, стосується того, що стабільність України та її рішуче закріплення в ансамблі європейських цінностей є виграшем для українського народу, для Румунії і для всього регіону.

В той же час Румунія далі рішуче підтримуватиме незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України в її міжнародно визнаних кордонах.

Підтримуємо вирішення мирним шляхом кризи на Сході України, припинення жорстоких вчинків та дипломатичні зусилля в напрямку де-ескалації становища. Суттєво продовжувати всі ці зусилля, щоб знайти вирішення шляхом механізмів діалогу.

Румунія вітала і підтримує план про мирне вирішення становища на Сході України, запропоноване Президентом Петром Порошенко, вважаючи його конструктивним, і не в останню чергу тому, що враховуються фундаментальні інтереси місцевого населення.

З особливою повагою,
Богдан СТАНОЄВІЧ,
уповноважений міністр Департаменту
МЗС Румунії Для Румунів Звідусіль

...І ЧУЖОГО НАУЧАЙМОСЬ, Й СВОГО НЕ ЦУРАЙМОСЬ

З давніх-давен у кожного народу, у кожного господаря, а особливо в селянській родині, побутували, в одних і сьогодні побутують, різні звичаї, що передаються з покоління в покоління.

Всі ці звичаї стосувалися робочого дня, свят, молодих чи старших людей, різних зимових чи літніх свят, подій, які відбувалися в сім'ї.

Звичаїв було повно і більшість народу їх поважали. Важливі звичаї панували на весіллях, де мова ведеться відносно керування у майбутньому господарстві. Але важливо й те, щоб майбутня пара мала терпіння і доброзичливу благодать відносно порозуміння в новім господарстві.

Все ж таки, треба признати, що сьогоднішні весілля зробили такий прогрес, що вже не пізнати чи то весілля «панське», а чи «селянське». Починаючи від одягу молодої і молодого і кінчаючи з дарунками, вираженими конвертами, у яких «євро», та продовжуючи різними чужосторонніми стравами, ніхто не може відрізнити – це весілля «Іванове» чи «панове»?

Однак бувають і випадки, коли організатори не забувають, звідки вони родом і не встидаються, а гордяться своїм українським походженням, бо жоден українець не може встидатися своїм, якщо думати на славу, мудру і чудову нашу Україну. А якщо не так, то таки треба подумати і про українську громаду в Румунії, або хоч би лише про українців Карашсеверінського повіту, які не раз відзначалися у праці, у науці, у культурі.

Ось так ставилися Маріка та Іван Шутак, жителі села Копашиль, Карашсеверінського повіту на весіллі свого сина Іванка 2-го серпня; р., коли нагадали всім «свальбів-

никам», які прибули на весілля, що вони саме українці і хочуть доказати, що звичаї українського весілля не перевелися.

І так побачили всі, що означає вити вінки молодим, друзкам, дружбам, кумам і що для цього моменту є спеціальні пісні:

*«Віночки ся зачинають,
Курагов ся шие,
Тото сьому легінику,
Най щасливо жие.»*

*Ой не плач, дівчинонько,
Бо не маєш чого,
Сама-сь собі вибирала
Легіника сього.*

*Ой не плач, дівчинонько,
До вінчання йдучи,
Нераз би ти поплакати
З газдов газдуючи.*

Треба ще згадати, що при плетенні вінків свальбівники не переставали співати, і тому що велика частина з-між них були члени мішаного хору «Зелена ліщина», як і особисто мати молодого.

Надзвичайно гарно звучали всі пісні, які були вибрані для кожного моменту весілля.

При закінченні весілля господарі, теж за звичаєм, поважали підходящі моменти, вживаючи пісенний репертуар давніх копашилян.

Таке весілля, коли знаходиться воля поважати своє і гордитися своїм!

Нехай такі ідеї передаються від одних до інших.

І не забудьмо: «І чужого научаймось, й свого не цураймось!».

Іван ЛІБЕР

ЕТНОФЕСТИВАЛЬ НА БЕРЕЗІ ДУНАЮ: ЗАВДАННЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ

Насамперед потрібно відзначити в діяльності української громади повіту Тульча, структурної частини Союзу Українців Румунії, усталену регулярність проведення щорічних заходів за участю представників України. Варто відзначити декілька знакових особливостей цієї діяльності.

До першої слід віднести позитивну динаміку в організаційному плані. Відбулась, хоча і не безболісно і з певними втратами, зміна покоління, яка торкнулася насамперед найбільш активного осередку сурівців тульчанської філії. Змінилося керівництво. Хтось з ветеранів збавив оберти в громадській діяльності, для інших новий очільник філії Дмитро Черненко привніс в роботу щось нове, підвищив інтерес до української культури і історичної спадщини. Та чи не головним досягненням нового голови слід вважати залучення молоді до культурно-просвітницької роботи, що є особливо актуальним як на найближчу перспективу, так і на майбутнє.

Вже звичною стала регулярність проведення досить змістовних і важливих для формування та укріплення української ідентичності заходів. Такими є участь української громади у загальноміських заходах, організованих міською та повітовою адміністраціями. Посилюється співпраця з державними і громадськими організаціями України. Достатньо назвати проведення в Тульчі наукових конференцій, презентацій видань, присвячених висвітленню історії і культурі українців північної Добруджі, участь у різноманітних заходах діячів культури, художніх колективів.

Саме таким виявився візит делегації з України на чолі з Героєм України, головою Товариства «Україна – Світ» Іваном Драчем. До складу делегації увійшли також Алла Кендзера – голова секретаріату Товариства «Україна – Світ», народна артистка України Раїса Недашківська, чарівні і талановиті співачка Руслана Лоцман та поетеса, композитор і співачка Леся Горова. Але з особливою місією до Тульчі прибув лауреат Шевченківської премії Валентин Сперкач. На фестиваль етнічного кіно він привіз документальний фільм про задунайських козаків. Створення

Нижньому Придунав'ї. Кадри на екрані дали привід для роздумів, певних висновків. Фільм переконує глядача, що українці в цій частині Румунії не просто населення – рибалки, землероби і скотарі, а нащадки творців славної української історії, якою слід пишатися, виховувати на цій спадщині дітей і онуків.

Та для цього потрібно прикласти чимало зусиль і вирішувати

Зліва – направо: Ст. Бучута, А. Кендзера, І. Драч, В. Сперкач, В. Кушнір

складні проблеми, пов'язані принаймні з уповільненням процесу асиміляції українців, збереженням української ідентичності, про що частково йшлося на засіданні Круглого столу за участі голови СУРу Степана Бучути, радника Міністерства культури Ярослави Колотило, голови Тульчанської філії СУРу Дмитра Черненка, відомих поетів і знаних в Румунії та за її межами українців Івана Ковача, Михайла Михайлюка, Миколи Корсюка, а також співробітників українських видань Ірини Мойсей, Богдана Мойсея, Терези Шендрою, Штефанії Ганчу. Україну представляли Іван Драч і Валентин Сперкач.

Перед українською спільнотою Румунії стоїть чимало проблем. Зазвичай ми звикли розділяти їх на складні і не занадто складні, а завдання на їх вирішення як невідкладні і на перспективу. Але

здається, що такий розподіл недоречний з огляду на існуючі наразі проблеми, які і формулюють першочергові завдання. Головне з них – уповільнення процесу асиміляції, укріплення української ідентичності, збереження самотньої традиційної культури українців Нижнього Подунав'я. Обговорення цієї проблеми засвідчило розуміння її важливості, необхідності пошуку ефективних шляхів вирішення, формулювання чітких завдань покращення ситуації. Наголошувалось, зокрема, на обмежених можливостях СУРу, необхідності співпраці і координації дій з державними структурами і громадськими організаціями, більшої активності представників української громади.

Проблем чимало і на одному засіданні їх не охопити, тому зосередились на визначенні найбільш пріоритетних, вагомих і соціально значимих в нинішніх умовах. Одним з таких визначено створення історико-етнографічного комплексу «Задунайська Січ». Розпочата декілька років тому, реалізація цього проекту ще немає бодай мінімального матеріального втілення, але обговорення цього питання за участю працівників посольства України в Румунії, СУРу, місцевих органів влади принаймні актуалізувало тему, винесло її на рівень суспільного обговорення. Можна вважати, що перший, підготовчий, інформаційний етап пройдено успішно. Ідея визнана такою, що потребує реалізації і завершення у вигляді цього унікального об'єкту.

В'ячеслав КУШНІР
Одеса-Тульча

За круглим столом щодо Задунайської Січі

такого специфічного мистецького продукту справа не проста, потребує спеціальних знань і умінь, якими і володіє Валентин Сперкач. Вирішення цілої низки організаційних питань взяв на себе Дмитро Черненко. Пройдено десятки кілометрів, відвідано декілька сіл, взято інтерв'ю у багатьох людей. Без них, колоритних носіїв козацьких традицій, мудрих і розважливих, таких як Ананій Іванов зокрема, створення фільму було б неможливо. Перед демонстрацією кінострічки у залі перед глядачами виступили учасники художньої самодіяльності з Тульчі і гості з України. Потім відбувся колективний перегляд фільму. На екрані впродовж тридцяти хвилин глядачі бачили і слухали розповіді літніх українців, які переповідали успадковані від батьків і дідів знання про запорожців, їхнє переселення і умови життя за межами України. Присутні в залі почули чимало нового з історії українців у

...ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

Цю відому українську пісню романтичного забарвлення, в якій козак прощається з коханою дівчиною і обіцяє їй, що, як не загине, то повернеться «через три года», не можна «приспосувати» до задунайського козацтва, не грішачи проти історичної правди.

Бо якщо у пісні ясно виступає опоетизація моменту вирушення козака у похід під ореолом майбутньої слави, а прощання з коханою додає цьому моменту емоційності, то запорізькі козаки чисельністю кількох тисяч чоловік вирушили у невідомість, на землі турецькі з відчайдушного примусу – порятунку від лютої російської цариці, котра заповзялася знищувати те, що було їм найдорожче, – волю, право жити за своїми законами, мати власну військову організацію, яка захищала їх від закріпачення.

Козак у пісні вирушав молодечо-хвацько, а запорізькі козаки вирушали на чужину з болем і без надії повернутися на рідну землю. Вирушали тільки з надією закріпитися на чужій землі і вижити на підставі обіцянок турецького султана, якому ставали підвладними, але зберігали волю, віру і вірну шаблю.

Від Задунайської Січі, а саме найважливішої – Дунавецької Січі, на місці її розташування не залишилося нічого, бо ж будувався її табір не з каменю, як античні й середньовічні фортеці, а з дерева, глини і комишу – матеріалів тлінних у часі.

Тому-то кінорежисер-документаліст, заслужений діяч мистецтв України, лауреат Державної премії ім. Тараса Шевченка Валентин Сперкач, знімаючи документальний фільм про задунайських українців, нащадків запорізьких козаків, на нещодавній презентації фільму в Тульчанському театрі не мав можливості показати теперішнім українцям зі слобод, загублених у плавнях великої ріки, чогось конкретного, пов'язаного з козацькою минулиною. Домінують у фільмі водні простори і розповіді таких знавців задунайського козацтва, як відданий його шанувальник Ананій Іванов, як козацький нащадок Вареник з Катирлезу. Жаль, що серед «персонажів» фільму не було й Віргілія Ріцька, котрий вже десятиліття вивчає історію задунайських українців, видав два збірники записаних від них пісень, збірник прислів'їв та приказок, трилогію життя українців Добруджі, а також написав про них вельми документовану книгу, яка незабаром побачить світ.

Та якщо Віргілій Ріцько, почавши записувати пісні, збирати документальний матеріал понад п'ятдесят років тому, коли ще жили старші люди, які ще багато дечого знали про своїх предків-козаків, то Валентин Сперкач вже не мав сьогодні такої нагоди.

Український режисер уточнив, що показаний документальний фільм – це тільки підготовчий варіант більш обширного та документованішого. Він мріє знайти у турецьких архівах документ, яким султан закріпив за козаками право на землі і плавні, на церкву, право мати свою військову організацію на зразок Запорізької Січі.

Та це справа непевного майбутнього, як і намір відбудувати Дунавецьку Січ на її історичному місці. Пан Сперкач запалився цією ідеєю, як пройнявся нею і багаторічний дослідник історії задунайського козацтва та задунайських українців історик та етнограф з Одеси Вячеслав Кушнір, автор книги про цей історичний феномен.

Виступ відомого тульчанського гурту «Задунайська січ»

Їх намір благородний, але його трудно здійснити, хочби з фінансового боку.

Презентація документального фільму супроводилася концертом з участю місцевих українських танцювальних та хорових формацій, які виникли головно після того, як головою Тульчанської філії СУР став динамічний і цілеспрямований Дмитро Черненко.

Та сенсаційними стали виступи на сцені тульчанського культурного центру ім. Жана Барта артистів з України.

Це Раїса Недашківська – Народна артистка України, кавалер ордена Княгині Ольги, яка створила багато образів жінок у кінофільмах, зокрема, Мавки за «Лісовою піснею» Лесі Українки. Це прекрасні співачки Леся Горова та Руслана Лоцман, які своїми голосами зачарували зал.

Серед почесних гостей була і Алла Кендзера – голова Секретаріату Товариства «Україна-Світ».

Приїхали до Тульчі і троє українських письменників з Румунії – Іван Ковач, Михайло Михайлюк та Микола Корсюк і, звичайно, голова СУР Степан Бучута та радник у Міністерстві культури Ярослава Коломило.

Для дорогих гостей не встановлюють якоїсь ієрархії, та, скажіть мені, яка українська подія, яке зібрання, який форум не хотів би мати за дорогого гостя ІВАНА ДРАЧА – слав-

ного поета, Героя України, людини широкого творчого діапазону, політичного діяча у званні голови Руху та народного депутата у Верховній Раді, діючого голови Товариства «Україна-Світ»! А Іван Драч, який дуже заприятелював з румунськими українцями, побувавши кілька разів на Буковині, приїхав і до Тульчі, щоби познайомитися і з задунайськими українцями, поспілкуватися з українськими письменниками, яких давно знає і шанує.

А який він Іван Драч можна зокрема дізнатися хочаб з передмови до книги його виступів на українських форумах та публіцистики «Від Форуму до Форуму» (2006): «До Івана Драча мало

хто наважувався, називати українців великою нацією, ба більше, – вони самі себе. Він додав до української самосвідомості тему, якої нам, суцям і прийдешнім, не оминати: що то бути українцем і на власній землі обітований, і в воїстину біблійному розсіянні по світах. Вчитаймося в аргументи Драча, і ми заново відчуємо безсмертя української нації, яка за винятково гибельних умов існування упродовж тисячоліть не тільки вижила, а й зберігає енергію розвитку попри пекельні випробування».

Саме такі «пекельні випробування» переживає і зараз Україна, та Іван Драч переконаний, що вона подолає їх.

Зустріч у Тульчі з нагоди Між-етнічного фестивалю була гарною і насамперед задушевною, вона ще раз підтвердила, що поняття Світове Українство не абстракція, бо, як каже Іван Драч – «Українська держава і світове українство тотожні. Світове українство має допомагати Україні, а Українська держава має допомагати світовому українству. Коли ми це зрозуміємо і впливатимемо одне на одного, тоді ми матимемо можливість вижити і бути. Бо у випадку занехаєння одного чи іншого буде взаємне зникнення...».

А це каже людина, яка відвідала численні українські громади на всіх меридіанах світу.

Михайло МИХАЙЛЮК

Іван АРДЕЛЯН – В БАЛАДНОМУ КРАЄЧКУ РІДНОГО МІСЦЯ

Прошло чимало років, відколи вийшла перша книжка віршів Івана Арделяна в Бухарестському видавництві для нацистичин «Критеріон» під назвою «Дорога».

Тоді він, практично, мав особистий шанс, бо завжди був настійливим в поетичній душі, живим – у мудрім життєвім досвіді фізика-науковця.

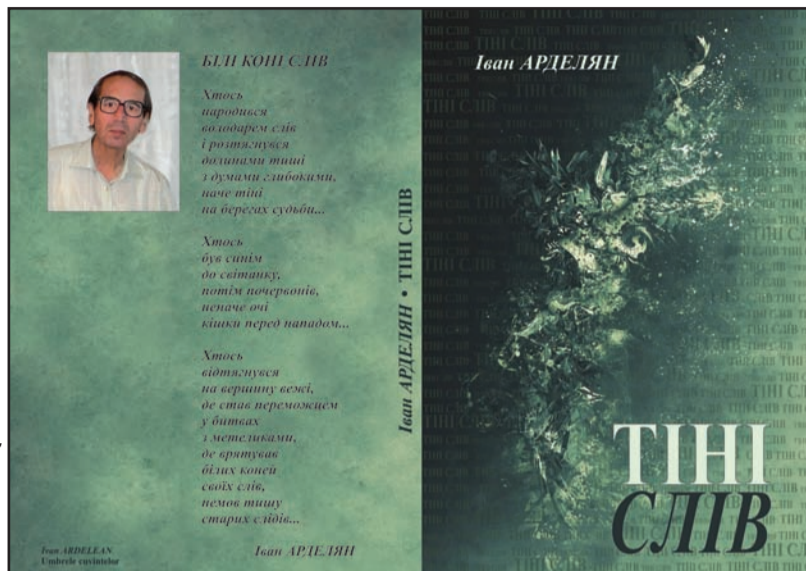
І так хода поета – в непогасній дорозі – була і є цілком доречною та чистокровною, немовби такою, яка довершує, та не закінчує себе, хочби лише тому, що вона задумлива, переконлива, немов тоді, коли їй диктує той же життєвий досвід, в якому поет Іван Арделян «мешкає», як вірний, рівний і рідний собі, вірнопідданий поетичній розповіді, засмученим сном та переживанням, немов отій постійній земній ході поета-науковця в жаркій, «збагнученій» розчаруваннями та «смертоносними» думами дорозі.

Думи про рідний край, про отой краєчок запам'ятаного місця, неначе баладного, перебувають в душі поета іноді усміхненими епітетами, а найбільше жертвними проханнями до Господа-Бога зі звертанням на «ти», як до близького друга, як до можливого Спаса у сприйнятті тих стежечок, що можливі, чи, принаймні, доступні.

Батьки живуть далі і далі в душі поета І. Арделяна, він з ними постійно на рівнях хати, на рівнях саду і Тиси-ріки, немов другої рідної матері на межі з Україною.

Вірний собі, та найбільше рідному краю і своїм «думам», І. Арделян, перш за все, служить своєму слову, зв'язям-зав'язям між ними, іноді навіть суперечить собі у контрастному переказі думок, ширить проведення контексту у деяку поетичну «категоричність», хоч вона і не існує, у ту далечинь, в якій хіть-бажання часто близькі, іноді ж – вловимі.

Небагато в новій збірці І. Арделяна римованих віршів. Та є в ній вірші, що зичать добра і долі читачу, немов доброму другу, якому автор довіряє і пробує переконати його бути поруч із ним на тій же дорозі до милосердного та близького, іноді дуже конкретного, майже матеріального, будучного, чи, пак, майбутнього, в якому річ не та, якою мовимо, а та якою живемо, а чи, може, сподіваємось жити, – персональний.

Поезія Івана Арделяна живе, розквітає, – вона розгортає свої висоти до тих відкритих рівнів, на яких переживаємо в душі і серці не тільки почуття, а і чудову, марамороську живу животрепетність, в якій, як у пісні, як на селлах, і «пісня весела», і «минулося зло, бо йому неповезло», коли парафразувати нашого спільного друга-поета Юрія Павліша.

«Тіні слів» – книжка, що знаходиться у підготовці до друку.

Щастя Івану Арделяну в подальшій на тій же поетичній ниві праці над словом та його асоціативностями!

Іван КОВАЧ

Лист до редакції «ВС»

ШАНОВНІ РЕДАКТОРИ,

Недавно вийшла з-під друку моя четверта книжка «Скарби минулого», дорога якої була довгою, але, як кажуть старожили, «ліпше пізніше, ніж ніколи».

Я дуже щаслива, бо тепер знаю, що наші лужанські звичаї, обряди, традиції крокуватимуть у майбутнє із молодим поколінням, і все ж таки, при різних нагодах частинка такої цінної спадщини затримається і продовжиться добросердечними лужанськими жителями.

За появу книжки я дуже вдячна всім тим, які були причетні до цієї справи, а також тим, хто працював над нею.

Щира подяка пану Степану Бучуті – голові СУР та пану Мирославу Петрецькому – голові Марамороської філії СУР, які підтримали видання книги та були присутні на її святі.

Сердечна подяка тим, хто працював над нею: пані Ірині Мойсей (поважаємо жінок), яка зробила таку гарну обкладинку та техноредагування, пану редактору книги Миколі Корсюку за таку своєрідну, цінну та цікаву передмову «Проблиски давнини», пану Михайлу Трайсті за комп'ютерний набір.

Бажаю їм і надалі натхнення, успіхів у їхній праці та дубового здоров'я.

Це дякую їм і як редакторам місячника СУР «Нашого голосу» за друкування моїх оповідань.

Щира подяка редакторам журналу для дітей «Дзвоник» – п. Миколі Корсюку та

пані Людмилі Дорош за опублікування моїх дитячих творів.

Щирозердечна подяка колективу культурно-просвітницького часопису «Вільне слово» – пані Ірині Петрецькій-Ковач – редактору, пану Івану Ковачу – головному редактору та пану Роману Петрашуку – редактору, які завжди друкують мої дописи.

Не можу не згадати і редакційний колектив часопису «Український вісник» – пані Терезі Шендрою – редактору та пану Михайлові Михайлюку – шеф-редактору, до яких я писала і ще писатиму.

Щирозердечна подяка всім моїм односельчанам, які переповнили зал, в якому відбулася презентація книги та артистична програма.

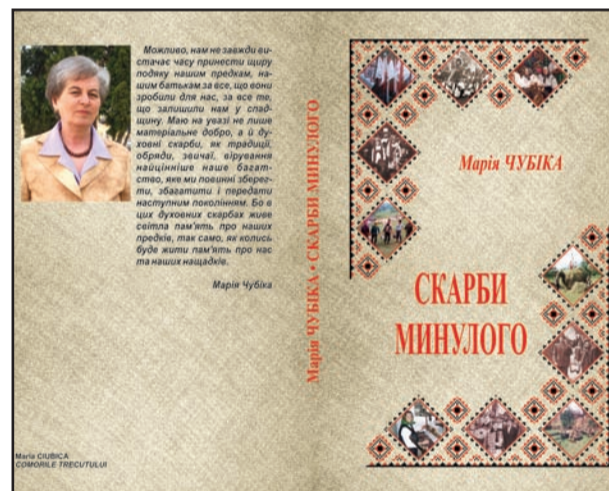
Дякую групі жінок «Веселка», яку я приготувала і в залі роздавалися майже призабутні пісні, які давно співали і тепер співають на весіллях: «Ой на тум Дунаю», «Зацвіла ружа трояка», «Дала мені мама корову» та «Сама п'ю, сама наливаю».

Мене приємно вразило те, що зал співав разом із нами.

Тріо «Лужанські легіні» зачарували публіку давніми косарськими та рекрутськими коломийками.

Невтомні хористи із с. Верхня Рівна під керівництвом диригента Джети Петрецької – дочки нашого села – проспівали ряд прекрасних пісень на чотири голоси.

А тому, що п. Мирослав Петрецький

наполовину лужанин, він порадував присутніх кількома чудовими українськими піснями.

Група жінок із сусіднього села Кричунів прийшла до Луга із заступником місцевої організації СУР п. Албічуком та виконали разом ряд українських пісень.

Ще виступали: скрипаль Юра Семенюк та акордеоніст Микола Грижак – обидва із Верхньої Рівни.

Я обдарувала лужан книгою «Скарби минулого», про яку говорив пан Степан Бучута і мій односельчанин п. Микола Корсюк.

На жаль, не приїхали п. Ірина Мойсей та п. Михайло Трайста, яких я запрошувала особисто, адже вони працювали над книгою.

Була представлена і книга «Словом і ділом», автор якої – пан Степан Бучута, – голова СУР.

Дякую всім учасникам свята.

З повагою,
Марія ЧУБІКА

Душевна пожива

IV-й МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЦЕРКОВНОЇ ПІСНІ І МОЛИТВИ

16 -17 серпня ц.р. в селі Верхня Рівна Марамороського повіту відбувся вже четвертий Міжнародний фестиваль церковної пісні і молитви. Ці дні духовної пісні взагалі відбуваються в останні роки кожного разу в період церковного двотижневого посту, присвяченого Пресвятій Діві Марії, якраз перед празником Успіння Пресвятої Богородиці, про котру так прекрасно відомо, що вона «від рожденства дівоцтво сохранила, а після свого успіння світ не залишила», продовжуючи весь час просити і молити Бога за спасеніє роду християнського.

Беручи під увагу якраз слова Діви Марії, яка сказала: «Віднині будуть прославляти мене всі народи» (Лк 1,48), християни нашого села на чолі з паном священником старається сповнювати її слова головно в цей період двотижневого посту.

Як відомо, на рівні нашого Українського Православного Вікаріату, церкви закінчать так звані Параклиси до Пресвятої Богородиці, а в нашому селі завершуємо піснями і молитвами цей Міжнародний фестиваль, на якому брали участь цього року слідує церковні хори – біля двісті осіб:

1. Церковний хор собору Святого Володимира та княгині Ольги міста Львів – Винники, Україна, під проводом пані Марії Банаг, і протоієрей Василь Петрик.

Разом з ними були присутні почесні гості: пан Володимир Юрійович Харко – доцент кафедри з менеджменту, віцедекан економічного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка і Голова Львівського крайового ставропігійського братства ім. Св.Ап. Андрія Первозванного і Тарас Дмитрик – Голова Всеукраїнського Братства Св.Ап. Андрія Первозванного, Братства Київського, Харківського, Черкаського, Миколаївського і Кіровоградського.

2. Софія Федина Романівна, Лауреат премії багатострадного Василя Стуса, нині Героя України. Панночка Софія Федина своїми церковними піснями зворушила душі і серця всіх християн...

3. Церковний хор «Надія» з міста Солотвина (Україна) під проводом пана проф. Михайла Токаря – голови Громадської організації «Надія» та пані проф. Ільона Шіман.

З боку церковних хорів Українського Православного Вікаріату взяли участь: Поляни I, Кривий, Сігет та Верхня Рівна.

Разом з поважними гостями з України на відкритті фестивалю після Божественної Святої Літургії на цвинтарі біля церкви взяли участь проф. Мирослав Петрецький – Голова Марамороської філії СУР, проф. Елек Опрішан – Голова Верхньорівнянської організації СУР, Іван Рускован – заступник примаря с. Верхня Рівна.

Всі церковні хори представилися на дуже високому рівні. Від організаторів отримали похвальні грамоти, а від християн – щирі оплески. Від Господа Бога – кріпості, сили і міцного здоров'я.

І скажемо від серця, що і IV Міжнародний Фестиваль не існував би, якщо пан. проф. Мирослав Петрецький – Голова нашої філії СУР не підписав би партнерство з українською православною церквою села Верхня Рівня.

Українська православна церква нашого села забезпечила транспорт, нічліг хористам, а СУР – спільний обід для двохсот осіб, газети, кульки та подарунки й різні книжки. З цією подією, і не лише, вважаю, що СУР допоміг духовно-культурній діяльності, яка відбулася в нашому селі, допоміг в першу чергу тому, щоб віра православних християн не пропадала, допоміг, християнам, як молоді, так і старшим, не забувати ніколи прославляти та величати Пресвяту Діву Марію.

Якщо Союз українців Румунії був згідний з цією подією, то він доказав ще раз, що і члени його проводу християни, будучи обрані на посади від людей, на користь людям-християнам. Боже дай, щоб ця єдність існувала завжди між нами!

Симона ЛЕВА

ПОДВІЙНИЙ СІМЕЙНИЙ ЮВІЛЕЙ В ЛУГОЖІ

В місяці липні на Святих Петра і Павла в приміщенні сурівської організації в Лугожі сім'я Беля, Іляна і Петро, відсвяткували важливу, унікальну подію: 80-річчя життя п. Петра і 50 років подружнього життя, вони разом дочекавши золотого весілля. 80-річчя – це поважний вік, не всім вдається цього, більше того – прожити подружжю разом 50 років!

Знаємо, що доля розкинула українців по всьому світі. Батьки п. Петра переселились з Міжгір'я (з Волова), а батьки п. Іляни з Хусту – Нижнє Селище до Румунського краю шукати долі добра, і так п. Петро і п. Іляна народились на банатській землі в селі Кричово, недалеко від м. Лугожу. Обоє українського роду. Дитинство і молоді роки провели в рідному селі, де виростили і свою дочку, яка працює в місті як медичний асистент, а опісля переселились жити в м. Лугож.

Тільки любов до рідної мови, до православної віри, до української громади зробила так, щоб сім'я Беля не забула свою мову і не покинула український дух.

Мені дуже приємно згадувати про добрих і працюючих українців нашої організації, нашої меншини, з котрими можна

Від заснування Лугозького хору «Шовкова трава» п. Петро є членом хору. Як добрий співак, бере участь у всіх артистичних заходах.

Неодмінно хочу сказати, що п. Беля мав велике бажання і завжди пропонував нашим керівникам СУР, п. Юрію Глебі, здійснити екскурсію в Закарпаття, до рідного краю, бо хотілось йому, поки в силі, побувати там ще раз із родиною. Кілька років тому відбулася така екскурсія, але він, мав щастя там бути. Шкода, але надія ще є, і, може, здійсниться його бажання. Наші предки залишили нам гарні звичаї, а де є зустрічі, святкування, там, де українці, там і пісня лунає, там і танець,

спілкуватися, зокрема з нашими пенсіонерами, які ще докладають багато зусиль в різних справах; іноді надія на них покладається.

Так і сім'я п. Белі старалась старатись, щоб українці з Лугожу мали можливість слухати Боже Слово, молитися рідною мовою, спочатку підтримавши побудову місцевої церкви.

Вірні, працюючі, були всюди присутні там, де ішли справи. Пан Петро – справжній українець, з теплою душею, завжди відкритий, поводить з усіма з повагою, з терпінням, не любить зневажати людину. Його поведінка є прикладом для інших, адже одні будують словом, інші, буває, вміють і нруйнувати. Відколи народився СУР у нашому Банаті, завдяки покійному Ю. Семенюку, який дуже бажав української церкви, для чого сформував комітет будівничий, зібрав всю нашу громаду разом помолитися, п. П. Беля був обраний членом комітету, і він пожертвував велику суму грошей для фундаменту церкви.

В 1990 р. була заснована і православна парафія в Лугожі. П. Беля – як радник в структурі керівництва української церкви Св. Володимира – немало зусиль доклав, щоб церква, нарешті, стала на ноги.

Як віруючої людини, врівноваженої, розсудливої в усіх справах, відчулася його плідна поміч у підтримці справи, разом із іншими віруючими. Багато разів подорожував з протоієреєм на різні парафіяльні події для зміцнення духовного зв'язку між парафіями і протопоп'яттом, що в Лугожі.

Також п. Беля підтримує, крім релігійного, духовного життя, і культурне життя української громади.

і радість, і добрий настрій, бо життя, як та пісня, – не відбринить ніколи.

З нагоди ювілейного свята – 80-річчя – і подружнього 50-річчя українці нашої громади побажали святковим міцного здоров'я, сили, спокійного і щасливого життя, бути разом багато років далі, проспівали їм дарчі пісні і повторювали, беручи слово, «На многая літ!».

До пізньої ночі лунали пісні, було весело.

Хай Господь-Бог подарує Вам всього, що самі собі бажаєте!

Анна БЕРЕГІЙ

В СЕЛІ ЩУКА: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ

Українці Тіміського повіту зустрілись 3-го серпня в селі Щука, щоб відзначити дуже гарну і важливу подію, організовану Союзом українців Румунії та примарією села Щука п. Василем Бежеря, – Дні культури.

Головним організатором була п. Маряна Брашовяну – голова місцевої організації СУР, яка постаралась успішно представити все на висоті. Треба підкреслити, що добре подумала М. Брашовяну розпочати захід парадом костюмів. Парад почався від будинку школи. Учасники, спочатку маленькі діти-танцюристи колективу «Калина», потім господарі села, вслід за ними інші художні колективи, ще потім гурт «Реметянка», який в ритмі музики супроводив усіх, інші співали чи грали на різних інструментах, – це молоді хлопці із Щуки.

В залі культури чекала на парад численна публіка. Слід згадати, що на день перед цим, 2-го серпня, в селі був храм церкви, отже, багато гостей, родини, друзі, знайомі.

Відкрила свято голова місцевої організації М. Брашовяну, вітаючи всіх теплими і поважними словами, представляючи гостей, всіх присутніх, згадавши мету зустрічі, обов'язок передати велику спадщину, яку залишили їм предки, традицію, звичаї, красоту української пісні і танцю молоді, наслідникам.

Був запрошений на сцену п. Юрій Глеба – голова Тіміської філії СУР, який побажав усім учасникам успіхів, коротко згадавши про міграцію українців із Закарпаття, яка почалась в перші роки ХХ-го ст. і подібну міграцію з румунського Марамориша, теж до Банату, зокрема, після Грудневої революції, внаслідок чого українці заснували компактні поселення, як і в селі Щука, де до того проживала німецька громада.

Тут вони зберігають звичаї, культуру, духовні традиції, з нагоди різних заходів, проведених за підтримкою СУР, виставляють свій талант, звичаї. Голова села Щука В. Бежеря в своїй промові згадав про початки перших українців, заняття людей, як виглядає тепер село, про працьовитість людей, нові хати, збудований новий квартал.

За його працю, труд для розвитку села голова Ю. Глеба нагородив п. примаря Грамотою з боку СУР і побажав йому дальших успіхів у проектах. Були на заході також особи з Тімішоарської організації: В. Дрозд – перший заступник голови, І. Кімпан – інспектор для української мови, Симона Лібер – з боку радіопередачі на українській мові, І. Ковач – голова Лугозької організації, голови інших організацій, а з боку Німецького форуму була голова п. Іріна Клемш.

Перша частина заходу охопила відомості про банатських українців – «Минуле, сучасне, майбутнє». Друга – артистичний концерт. І так, маленькі танцюристи гурта

Виступили учні школи с. Щука, одягнені в німецьких костюмах, які виконали німецький танець і були нагороджені теплими оплесками. Ідея була гарна:

згадати, віддати честь тим, котрі жили в селі Щука перед нашими. Між іншим, діти перших українців провели дитинство разом з німецькими дітьми. Другий момент М. Брашовяну був сюрпризом для тих, котрі першими підклали плече у розвитку села, відзначити грамотами, не забувати і шанувати ветеранів, між якими старша людина Василь Букуріч, який попав був і в полон. Потім найстаршій жінці – теті Веклі Вечунці, а в спортивній галузі – молодому Івану Дзіцаку – віцечемпіону з дзюдо, в галузі музики – співакам на скрипці, які отримали на конкурсах дипломи, – всі вони принесли честь і славу громаді, в якій проживають. Не забула і перших інструментальних співаків, котрі супроводжували гурт «Калина» і підтримували молодих братів Кіфа та ін.

Вокальний гурт «Кедровина» села П'єтроса Маре виступав і з групою дітей. Продовжили концерт Драгомірешти з гарними піснями.

Хор «Шовкова трава» з Лугожу гарно виконав зі свого репертуару українські веселі пісні. Гарно виступила група «Реметянка» з Малих Реміт, вокально-інструментальний репертуар з українськими піснями і мелодіями зачарував публіку, вони ж так весело заграли на своїх інструментах! На подію був запрошений і румунський ансамбль з близького села Коштей (Florile stavilarului), давні друзі «Калини». Професійний ансамбль зачарував публіку народними танцями і піснями молоді співачки. Закінчили концерт танцюристи села Сока з гурта «Молода надія», а українські танці розвеселили публіку. Були вигуки «Браво!» та гучні оплески.

Пані М. Брашовяну доклала багато зусиль разом із іншими, щоб все відбулося успішно, знаючи добре, як любителька культури, пісні, танцю, що такі свята підносять українців духовно. Взагалі кажуть, що на різних подіях, організованих СУР, розмовляється побільше по-румунськи, але ж Щука – українське село. Тут розмова велася сяк і так. Організатори ставлять проблему, щоб, бач, розуміли і брати румуни, запрошені гості, та, на жаль, українська молодь зневажає материнську мову.

Відзначили подію в сонячний, сповнений радістю день. Всі колективи за участь отримали шану-подяку і грамоти з боку організаторів, а з боку слухачів і глядачів – гарячі оплески. Відбувся спільний обід, де учасники продовжували співати, веселитись.

«Калина» з Щуки представили два танці найменшеньких: пара гарненьких дівчаток і хлопчиків п'яти років зачарували глядачів.

Анна БЕРЕГІЙ

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

19 СЕРПНЯ – ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЄ (ЯБЛУЧНИЙ СПАС)

Преображення Господнє – це одне з дванадцяти найбільших свят у християнстві, встановлене на честь об'явлення божественної сили Христа Спасителя своїм учням. Християни, які живуть за Юліанським календарем, святкують його 19 серпня. Святі отці називали це свято другим Богоявленням.

Святкування цього празника сягає ще IV століття, коли св. Єлена побудувала храм на горі Тавор на честь Господнього Преображення».

У народі це свято ще називають Яблучним Спасом, бо у цей день традиційно освячують перші плоди, серед яких – яблука, груші, мед. Цей звичай перейняла християнська Церква від Старого Завіту, який приписував приносити перші плоди до Господнього Храму.

Чому материки і частини світу так називаються? Європа, Азія, Антарктида

Чому Азію назвали Азією?

Назва «Азія» в застосуванні до континенту теж з'явилося завдяки древнім грекам і їх міфам. Однак саме слово «азія» є ассірійським, перекладається як «схід сонця». Тепер зрозуміло, чому найбільшу частину світу назвали Азією, адже саме там сходить сонце.

Слово «азія» у ассірійців було всього лише словом, а назвою частини світу воно стало таки завдяки грекам. У давньогрецькій міфології є бог-титан по імені Океан. Азія (Асія) — його дочка-океаніда, яку самі греки зображували верхи на верблюді. В руках у неї були щит і шухлядка з ароматними прянощами. У деяких варіантах міфів Азія є матір'ю (а в деяких — дружиною) самого Прометея — того самого героя, який приніс людям вогонь. (Г. Доре «Океаніди», 1860 р.)

Все, що східніше Європи та ближче до того місця, де сходить сонце, стародавні греки стали називати Азією. Скіфів, які мешкали за Каспійським морем, греки називали азіанами. А стародавні римляни, до речі, називали азіанами жителів своєї східної провінції.

Коли почався період великих географічних відкриттів, слово «Азія» вирішено було використовувати для позначення земель, що знаходяться ближче до сходу сонця (тобто на схід). Таким чином, появі на карті частини світу під назвою Азія ми зобов'язані ассірійцям і древнім грекам.

Чи вплинула давньогрецька міфологія на назву ще якої-небудь частини світу? Так! І ця частина світу — Антарктида.

Олександр ОЛЕСЬ

ПРАПОР

Синій, як море, як день, золотий –
З неба і сонця наш прапор ясний.
Рідний наш прапор високо несім!
Хай він, ушавлений, квітне усім!

Гляньте, на ньому волошки цвітуть,
Гляньте, жита в ньому золото ллуть.
З жита й волошок наш прапор ясний.
З неба і сонця, як день весняний.

Павло ГЛАЗОВИЙ

Найкраща мова

У природі має місце
Мішанина всяка.
Подружились на подвір'ї
Кіт і злий собака.

Кіт хвалився-вихвалявся:
-Більш не буду нявкати.
Щоб довір'я заслужити,
Буду тільки гавкати.

А коти і кошенята
Занявчали хором:
Рідну мову забувати?
Як тобі не сором?

Це почувши, розлютився,
Розізлився псище

І загнав котяче плем'я
на брудне горище:
-Ах, ви ж – кляті паразити!

Я вас наскрізь бачу!
Вам собача не годиться?
Вам давай котячу?
Тож, давайте поміркуєм,

В кого мова краща.
Чи не в того,
Хто страшніший,
В кого більша паща?

(Зі збірки творів
“Байкографія”)

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

24 СЕРПНЯ – ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!

23 роковини Незалежності України пройшли під загрозою окупації Російською Федерацією Сходу України, де йдуть запеклі бої. Українські воїни-захисники не щадять сил, свого життя, щоб захистити і не дати на поталу свою Батьківщину. Не один воїн загинув, був покалічений на життя. Не один синок чи донечка залишились без батька.

24 серпня 2014 р. Україна відзначила свою 23-річницю Незалежності. Подумаймо лише про те, скільки синів і дочок України протягом своєї історії віддали життя за її Незалежність. Це були мільйони і мільйони громадян України, які за любов до своєї землі, своєї культури, своєї мови були запроторені у тюрми, заслані до Сибіру, розстріляні, замучені голодом '33 р., і то в країні, яка годує Європу своїм зерном (вимерли страшною смертю 8-10 мільйонів людей, а може й більше), і це лише з тієї причини, що вони бажали відірватися від Радянського Союзу і бути господарями на власній землі, у своїй Україні, де українська мова була б єдиною офіційною мовою, а не другорядною в рідній державі мовою!

Дорога була важкою, але вже 23 роки, як Україна вільна, незалежна держава. Але знову поставлено під загрозу її цілісність, її незалежність.

Дорогі діти, ви молода генерація, не дозвольте, щоб знову лунали гармати, матері хоронили своїх синів, діти залишались сиротами.

Цей важкий час для України не зламав її, як надіялися їхні вороги-загарбники, – навпаки, це зміцнило

націю, об'єднало її, як ніколи дотепер, за всю свою історію.

Юридичне оформлення суверенітету України проходило кількома етапами:

1. 16 липня 1990 р. Верховна рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України;

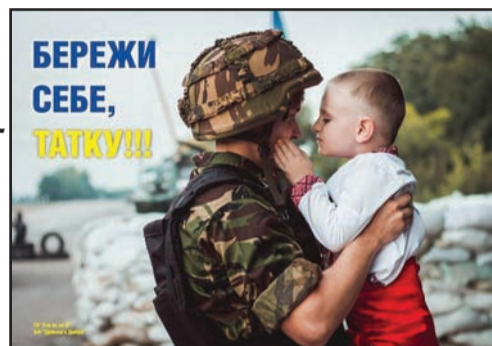
2. 24 серпня 1991 р. Верховна рада УРСР проголосила Акт проголошення незалежності України;

3. 1 грудня 1991 р. було проведено Референдум, що затвердив акт від 24 серпня 1991 р.

Побажаймо, щоб український народ і далі гідно відзначав свій Державний суверенітет, був справжнім господарем своєї долі, своєї історії, а українська мова єдиною офіційною мовою, щоб її теперішні і майбутні покоління гордились нею та своїм минулим і щоб небо України було завжди чистим, де люди щасливо і гідно жили б у мирі і злагоді. Та щоб і ми, українці, які народились поза її межами, гордились тим, що ми теж українці!

Хай щастить Вам і Нам усім!
НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА!

Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ЛЕВКУ ЛУК'ЯНЕНКУ – 86

- упродовж 27 років був за ґратами, за колючим дротом, у холодному Сибіру;

- автор Акту проголошення незалежності України;

- кандидат 1995 року на Нобелівську премію миру;

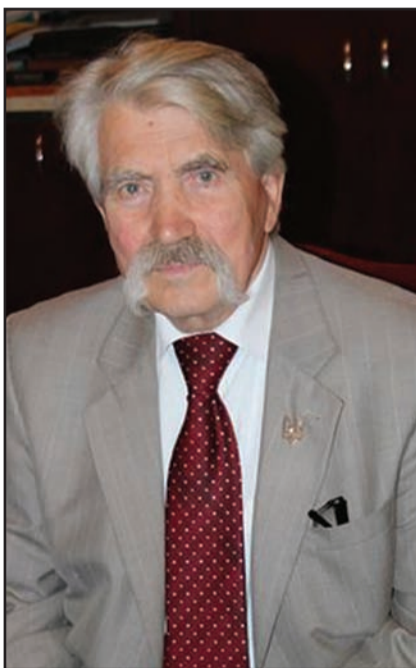
- 1992-1993 – Посол України в Канаді;

- народний депутат України 3-х скликань;

- керував УГС-УРП і піднімав перший український прапор біля Київської міської ради;

- академік Академії вищої школи України.

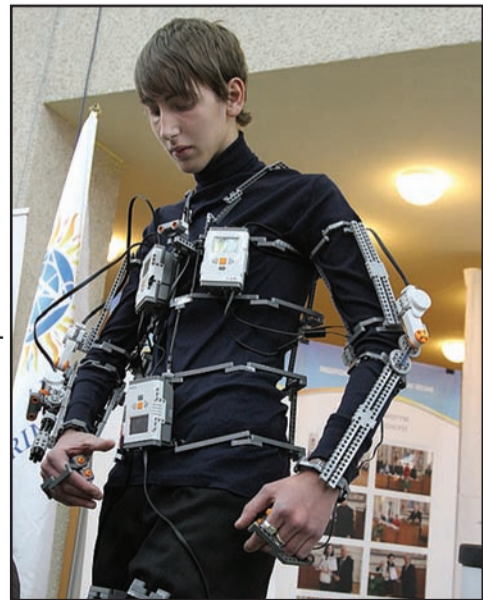
- Л. Лук'яненко – член Національної спілки письменників України, пише багато СТАТЕЙ з осмисленням значення сучасних історичних змін та КНИЖОК про боротьбу за самостійність України, шляхи подолання колоніальної спадщини та побудови УКРАЇНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Екзоскелет – рятівник людей з обмеженими можливостями

Студент Національного авіаційного університету України Антон Головаченко створив екзоскелет, за допомогою якого можуть повноцінно рухатися люди з обмеженими можливостями. Свій винахід Антон розробляв 11 місяців. Скелет може підняти до 120 кг

людської ваги. Головною метою хлопця було допомогти прикутим до ліжка людям для того, щоб вони могли нормально жити, ходити на роботу та займатися улюбленими справами, не думаючи про те, що вони мають певні відхилення від норми. Чудо-дію екзоскелету, створеного на основі конструктора Lego, вже випробували на собі пацієнти київської клініки «Охматдит», деяким з них прилад допоміг встати та навіть почати ходити.

Сторінки склала Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Росія порушила домовленості щодо “гуманітарного конвою” - РНБО

Вантажівки з російською “гуманітарною допомогою” на порушення досягнутих раніше домовленостей самовільно вирушили в бік України через пункт пропуску “Ізварине”, який тимчасово перебуває під контролем терористів.

Про це на брифінгу у п'ятницю повідомив речник Інформаційно-аналітичного центру РНБО Андрій Лисенко, передає кореспондент Укрінформу.

“Сьогодні об 11:10 34 вантажівки зі складу російського гуманітарного конвою самостійно вирушили в бік України через пункт пропуску “Ізварине”, який тимчасово знаходиться під контролем терористів. Рух відбувається без супроводження і участі представників Міжнародного комітету Червоного Хреста. Тому це є порушенням раніше досягнутих домовленостей між Україною та Росією щодо догляду та оформлення російського гуманітарного вантажу”, - заявив він.

Він додав, що українська сторона, зреагувавши на ситуацію, запропонувала провести переговори між керівництвом генеральних штабів України та Російської Федерації, проте вони не відбулися через відмову російської сторони.

Водночас, за його словами, щойно стало відомо, що у бік українського кордону розпочали рух ще 90 вантажівок, до яких не були допущені ані українські прикордонники і митники, ані представники Міжнародного комітету Червоного Хреста. (22.08.2014)

Перші КамАЗи “путінського конвою” перетнули український кордон

Перша партія російського «гуманітарного конвою» з 34 КамАЗів перетнула українсько-російський кордон в пункті пропуску «Ізварине».

Про це в п'ятницю повідомило РІА Новини.

«Перша партія вантажівок з гуманітарною допомогою з РФ перетнула кордон з Україною і заїхала на український КПП «Ізварине». Вантажівки з гуманітарною допомогою вишикувалися в колону на території КПП», - повідомляє агентство.

Водночас, представник Південного митного управління РФ Раян Фарукшін повідомив, що російські митники розпочали оформлення другої партії вантажних автомобілів і «гуманітарного конвою», призначеного для жителів Луганська. (22.08.2014)

До Луганська йде колона важкої техніки з росіянами і кадиrowцями

У бік Луганська з Молодогвардійська вирушила колона важкої техніки російських найманців, ще одна колона - у Давидово-Нікольському.

Про це на брифінгу в п'ятницю повідомив речник Інформаційно-аналітичного центру РНБО Андрій Лисенко.

“Від Молодогвардійська в бік Луганська вирушила колона важкої техніки російських найманців. Ще одна колона зафіксована у населеному пункті Давидово-Нікольське”, - зазначив він. (22.08.2014)

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.

Частина гумконвою повертається до Росії - ЗМІ

Російський гуманітарний конвой розвантажується на Донбасі, а частина вже розвантажених фур повертається до РФ.

Про це йдеться у сюжеті ТСН.

“Українські митники встигли перевірити та оформити лише 34 фури російського гуманітарного конвою. Решта понад 200 машин перетнули кордон абсолютно незаконно... За даними українських митників, частина вантажівок уже рушила назад. Що це означає, де вони розвантажувалися, що саме залишили на території України – питань наразі більше, ніж відповідей”, - наголошується у повідомленні. (23.08.2014)

Президент Порошенко молився за Україну в Софійському Соборі

23 серпня ц. р. Президент України Петро Порошенко молився за Україну на службі в Софійському Соборі в Києві. На службі в Соборі були присутні дружина президента Марина Порошенко і діти глави держави. На службі також були присутні экс-президенти України Леонід Кравчук, Леонід Кучма і Віктор Ющенко, Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк і Голова Верховної Ради Олександр Турчинов. (23.08.2014)

Зустріч Порошенка і Меркель

Розпочалася зустріч Президента України Петра Порошенка і Федеральному канцлера Німеччини Ангели Меркель, яка 23 серпня прилетіла до Києва з офіційним візитом. (23.08.2014)

Від УКРІНФОРМУ

Культурно-просвітницький часопис
Союзу українців Румунії

ВІЛЬНЕ СЛОВО

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор – Іван КОВАЧ
Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Роман ПЕТРАШУК

*

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК
Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»
Бухарест, Румунія
ISSN 1223-8988

Adresa redacției: Uniunea Ucrainenilor din România
str. Radu Popescu nr. 15, Sector I, București, ROMÂNIA
Tel. 0212220748, 0212220753

Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії